

LOBIRANJE

METODA IN TEHNIKA MANAGEMENTA

Prof. dr. Iztok Podbregar

Nekatere pomembne tehnik in metode v managementu:

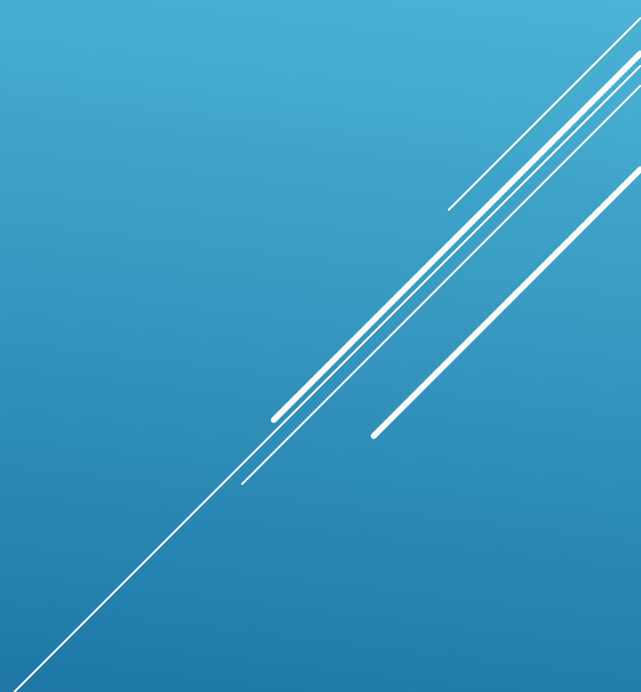
Tehnike odločanja

Metode, tehnike in taktike pogajanj

Metode poslovnega komuniciranja

Poslovna analitika

LOBIRANJE NAJMANJ UPORABLJENA
TEHNIKA

Several white lines of varying lengths and angles are positioned in the bottom right corner of the slide, creating a modern, abstract graphic element.

- ▶ Modernizacija-demokratizacija odnosov v sodobni družbi spoštuje raznolikost pogledov in njihovo udejanjanje
- ▶ Parcialni interesi posameznih skupin v družbi zahtevajo usklajevanje.
- ▶ Odnos med civilno družbo in državo je vse bolj kompleksen
- ▶ Odnosi v družini - starši otroci.
- ▶ Na delovnem mestu - zaposleni delodajalci.
- ▶ V lokalni skupnosti - krajani in občinske uprave.

LOBIRANJE, METODA MANAGEMENTA

- ▶ **LOBIRANJE** je osnova vsakega zakonodajnega in političnega interesa.
- ▶ Bistvo **LOBIRANJA** je **KONSENZ**, običajno kompromis in prilagajanje med različnimi zainteresiranimi skupinami.

KAJ JE BISTVO LOBIRANJA?

► LOBI

Neformalna povezana mreža ljudi, ki si prizadeva uveljaviti svoj interes.

► LOBIRANJE

Vplivanje na politične odločitve s prepričevanjem oz. posredovanjem argumentov.

Poskusi vplivanja na oblikovanje politik.

KAJ JE LOBIRANJE?

V najširšem pomenu

Vsak poskus komuniciranja med dvema posameznikoma, kjer **lobiranec** na svojem položaju odloča o položaju **lobista**.

V ožjem pomenu

Neposredno vplivanje na delovanje in odločanje državnih institucij predvsem Parlamenta, Vlade in Državne uprave.

KAJ JE LOBIRANJE?

POLITIČNA OBLAST

- ▶ Je ultimativna družbena avtoriteta izražena in pridobljena na volitvah.
- ▶ Oblikuje pravila, ki jih družba mora spoštovati.
- ▶ Ima moč nad posamezniki, organizacijami in interesnimi skupinami.
- ▶ Organizacije in posamezniki morajo razviti odnose z državnimi institucijami in začeti lobirati za svoje interese

KAJ OPREDELJUJE LOBIRANJE V MANAGEMENTU?

- ▶ Odločanje v državnih in političnih organih oz strokovnih združenjih
- ▶ Želja oziroma interes po vplivanju na posamezne odločitve.
- ▶ Posrednik med interesno skupino in odločevalci.
- ▶ Komunikacijski tok brez šumov.

LOBIRA SE ZA REŠITVE, KI SO MORALNE, ETIČNE, KI PREDSTAVLJAJO RESNICO

REGULACIJA LOBIRANJA V SLOVENIJI

- ▶ Lobiranje imenujemo izvajanje vplivanja, ko poskuša posameznik (lobist) vplivati na odločitev odločevalcev (lobirancev), ki so aktivni na področju oblikovanja in sprejemanja zakonodaje ter javnih politik in pri tem to počne nejavno in v interesu neke interesne organizacije.
- ▶ Komisija je 5. 12. 2010, ko so začele veljati zakonske določbe o lobiranju, ki prvič v Republiki Sloveniji urejajo minimalne pogoje za transparentnost in nadzor lobistične dejavnosti, vzpostavila **register lobistov.**

- ▶ Kot pravi Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije v 14. točki 4. člena: „Lobiranje je delovanje lobistov, ki za interesne organizacije izvajajo nejavno vplivanje na odločanje državnih organov in organov lokalnih skupnosti ter nosilcev javnih pooblastil pri obravnavi in sprejemanju predpisov in drugih splošnih aktov. Za dejanje lobiranja šteje vsak nejavni stik lobista z lobiranci, ki ima namen vplivati na vsebino ali postopek sprejemanja prej navedenih odločitev”.

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

- ▶ Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije omejuje definicijo lobiranja s tem, da **odločevalce/lobirance** omeji le na državne organe, organe lokalnih skupnosti in nosilce javnih pooblastil, **odločitve** pa samo na tiste, ki se nanašajo na sprejemanje predpisov in drugih splošnih aktov ter druge zadeve.
- ▶ Zakon uvršča v “**izvajanje vpliva**” prav vsak nejavni stik lobista z lobiranci.

ZAKONODAJA V SLOVENIJI IN LOBIRANJE

Za zakonito lobiranje po ZIntPK, morajo biti kumulativno izpolnjeni naslednji pogoji:

- ▶ nejavni stik med lobirancem in lobistom oziroma predstavnikom interesne organizacije,
- ▶ namen vplivanja na odločanje znotraj javnega sektorja v zadevah javnega pomena, in
- ▶ vplivanje oziroma lobiranje se izvaja v interesu, imenu ali na račun določene interesne organizacije.

ZAKONITO LOBIRANJE V SLOVENIJI

► **NOTRANJE**

Lobiji navežejo stik s posamezniki, ki so znotraj odločevalcev.

► **ZUNANJE**

Lobiji poiščejo pomoč ugledne osebe, ki ima razvite stike z lobiranci.

► **DISKRETNOST**

Poteka za zaprtimi vrati, javnost ni obveščena.

► **MEGAFONSKO**

Sodelujejo množični mediji oz. je javnost obveščena.

VRSTE LOBIRANJA

► **NEPOSREDNO**

Izgrajen stik z odločevalci

► **POSREDNO**

Preko političnih strank oz. interesnih skupin

► **PO VRSTAH ORGANIZACIJE**

Profitne, neprofitne, humanitarne

► **PO INTERESNIH SKUPINAH**

Skupina pritiska; skupina državljanov; sindikati, manjšine itd.

VRSTE LOBIRANJA

Osnova so pravočasne in pravilne informacije o tem:

- ▶ **KDO** - pripravlja in sprejema odločitve, ki vplivajo na nas?
- bo zaveznik oz. nasprotnik?
- ▶ **KAKO** - oblikovati problem oz. rešitev?
- priti do predstavnikov oblasti oz. odločevalcev in jih kontrolirati?
- ▶ **KDAJ** - je najprimernejši trenutek?

TEHNIKE LOBIRANJA

DIREKTNO LOBIRANJE

Posredovanje po telefonu

Osebno srečanje

Pošiljanje odrtih pisem

Pošiljanje pisem z več podpisniki

Zasedba telefona oz. e-naslova

Peticije

Drugo

INDIREKTNO LOBIRANJE

Kampanje v medijih

Generiranje „zadev“ v medijih

Ciljno usmerjen politične kampanje

Pritiski civilne družbe

Masovne demonstracije

Ustanovitev lastne politične stranke

METODE LOBIRANJA

- ▶ Opazovanje, spremljanje, kontroliranje oblasti oz. odločevalcev.
- ▶ Pogovor.
- ▶ Pogajanja.
- ▶ Pritiski na institucije, ki odločajo.

KORAKI LOBIRANJA

- ▶ **INICIACIJA** - Razprava in odločanje o oblikovanju rešitve.
- ▶ **FORMULACIJA** - Vsebina se razvije v konkretne normativne predloge rešitev.
- ▶ **SPREJEMANJE** - Normativna rešitev se po predpisanem postopku sprejema.
- ▶ **IZVEDBA** - Normativna rešitev se udejanja v življenje.
- ▶ **OVREDNOTENJE** - Ocenitev uspešnosti in posledic sprejete normativne rešitve.

PROCES OZIROMA STOPNJE ODLOČANJA

- ▶ Dajanje komplimentov odločevalcem
- ▶ Sklicevanje na ideologijo
- ▶ Sklicevanje na resnico, pravico, etiko, moralo, zakonitost
- ▶ **Sklicevanje na ureditev v drugih državah**
- ▶ Ekspertna mnenja in izkušnje podane s strani tujcev
- ▶ **Zadovoljevanje osebnih interesov posameznika**
- ▶ **Ponudba pomoči**
- ▶ **Grožnje**
- ▶ **Drugo**

IZBOR TAKTIK LOBIRANJA (**ETIKA, MORALA, ZAKONI**)

- ▶ Posamezniki z ugledom in zaupanjem javnosti ter razvito mrežo stikov
- ▶ Interesne skupine
- ▶ Organizacije
- ▶ Državlјanska gibanja
- ▶ Agencije za odnose z javnostmi
- ▶ Pravni in politični svetovalci
- ▶ Drugo

**LOBISTI –
CILJ JE PREPRIČEVANJE V KORIST
NAROČNIKA**

- ▶ Odločitev za lobiranje
- ▶ Izbor lobista
- ▶ Analiza stanja
- ▶ Določanje dinamike lobiranja
- ▶ Izbor metod lobiranja
- ▶ Izbor taktik lobiranja
- ▶ Udejanjanje
- ▶ Vrednotenje rezultatov

**PROCES LOBIRANJA –
NEPREKINJENO ZAGOTAVLJANJE ZADOSTNIH
POTREBNIH PRAVOČASNIH INFORMACIJ TER
POVRATNIH INFORMACIJ**

- ▶ Lobiranje se mora otresti slabšalnega prizvoka in negativnega mnenja v družbi povzročenega zaradi povsem neprimernih metod vplivanja (podkupnine, zavajanje, izsiljevanje itd.)
- ▶ Žal je pojem lobiranje v javnosti še vedno žaljivka.
- ▶ Demokratična sodobna družba etično, moralno in legitimno lobiranje potrebuje.
- ▶ Najboljša regulacija lobiranja so etični kodeksi, s katerimi se posamezniki in družba poistovetijo in jih ponotranjijo ter živijo v vsakdanjem življenju.

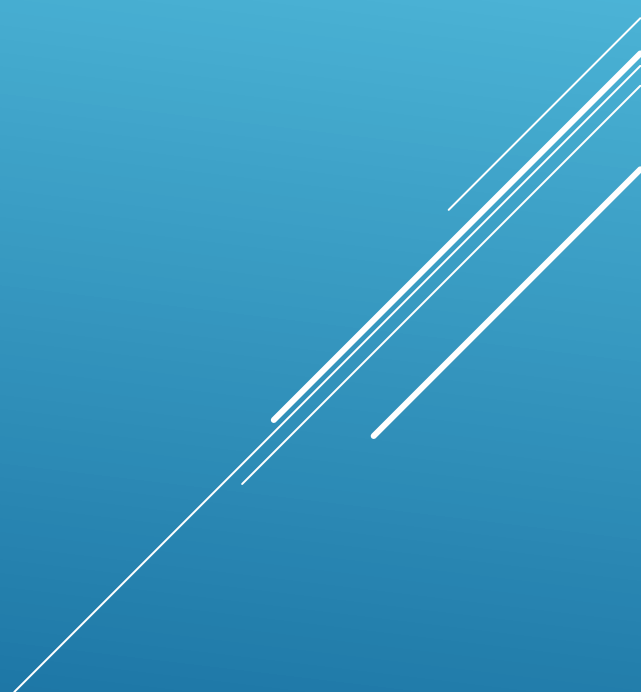
KODEKS LOBIRANJA

Vprašanja in mnenja?

Kasneje:

Iztok.podbregar@um.si

HVALA ZA PRILOŽNOST

Several thin, parallel white lines of varying lengths and slopes are positioned in the bottom right corner of the slide, creating a modern, abstract graphic element.